

Αγάπιος Μοναχός ο Αγιορείτης ο εκ Κύπρου

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Μονή Βατοπεδίου

Κύπριος αγιορείτης μοναχός που έζησε στον Άθωνα, μάλλον κατά το δεύτερο μισό του 18ου αιώνα.

Ο μοναχός Αγάπιος κατατάσσεται ανάμεσα στους διαπρεπείς αγιορείτες λόγιους της εποχής του και παρουσιάζεται ως ένθερμος υποστηρικτής του κινήματος των Κολλυβάδων και ένας των ηγετών του. Σε μελέτη του, με τίτλο *Ασκητικές Μορφές του Αγίου Όρους*, που δημοσιεύτηκε στο κυπριακό περιοδικό *Ορθόδοξη Μαρτυρία*, ο γνωστός από το συγγραφικό του έργο, Αγιορείτης μοναχός Μωυσής, μετά τους τρεις πρωτοπόρους του φιλοκαλικού αυτού κινήματος, Αγίους, Μακάριο Νοταρά, Νικόδημο Αγιορείτη και Αθανάσιο Πάριο, αναφέρει τα ονόματα των συνοδοιπόρων και συνεκδήμων τους διαπρεπών λογίων, όπως τους χαρακτηρίζει, Νεόφυτο Καυσοκαλυβίτη, Χριστόφορο Αρτηνό, Αγάπιο τον Κύπριο, Ιάκωβο τον Πελοποννήσιο, Παύλο τον ερημίτη, Θεοδώρητο Εσφιγμενίτη, κ.ά. (σελίδα 235).

Το κίνημα των Κολλυβάδων άρχισε το 1754 στο Άγιο Όρος, με αφορμή τη μετάθεση της ημέρας τέλεσης των μνημοσυνών με κόλλυβα για τους συγγενείς των δωρητών που θα κτιζόταν η Σκήτη της Αγίας Άννης, από το Σάββατο την Κυριακή. Και ο λόγος, γιατί οι μοναχοί της Σκήτης, το Σάββατο ήταν

απασχολημένοι με τις οικοδομικές εργασίες.

Όμως, στη συγκεκριμένη μετάθεση παρουσιάστηκαν αντιφρονούντες μοναχοί, οι οποίοι τη θεώρησαν ασύμφωνη προς την εκκλησιαστική τάξη και την αναστάσιμη ιδιότητα της Κυριακής.

Η διαμάχη πήρε σοβαρές διαστάσεις και απασχόλησε τους Οικουμενικούς Πατριάρχες Θεοδόσιο Β΄ και το διάδοχο του Σαμουήλ, ο οποίος διέταξε τελικά να τελούνται τα μνημόσυνα κατά το Σάββατο. Μάλιστα σε Σύνοδο στην Κωνσταντινούπολη, το 1776, αφορίστηκαν οι επικεφαλής των Κολλυβάδων Αθανάσιος ο Πάριος, Ιάκωβος Πελοποννήσιος, Αγάπιος ο Κύπριος, Νεόφυτος Καυσοκαλυβίτης, Χριστόφορος Προδρομίτης και Νικόδημος Αγιορείτης. Το 1781 τους δόθηκε άφεση.

Η ηγετική παρουσία του Αγάπιου στο αναφερόμενο κίνημα, δίπλα σε εξέχουσες μορφές της Ορθοδοξίας, κατά το δεύτερο μισό του 18ου αιώνα, τονίζει το κύρος και την προσωπικότητα του Κύπριου μοναχού.

Πηγή: Κώστα Παπαγεωργίου, *Κύπριον Πατερικόν Αγίου Όρους, Εκδόσεις Παλέττα, Κύπρος 2011.*